

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Kemi og Fødevarekvalitet

Sagsnr.: 2013-29-221-01795

Den 26. januar 2013

FVM 167

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til ændring af direktiv 2008/38/EF om udarbejdelse af en liste over anvendelsesområder for foder med særlige ernæringsformål (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af listen over anvendelsesområder for foder med særlige ernæringsformål. Der er blandt andet tilføjet en række formål, der dækker tilskudsfoder med en koncentration af tilsætningsstoffer på mere end 100 gange den tilladte maksimumkoncentration for fuldfoder. Desuden er der tilføjet et nyt formål, som ikke relaterer sig til koncentrerede produkter. Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Regeringen kan støtte forslaget, idet man lægger afgørende vægt på, at brugen af bolus ikke begrænses til foder til særlig ernæring, hvor det udtrykkeligt er tilladt.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag om ændring af direktiv 2008/38/EF om udarbejdelse af en liste over anvendelsesområder for foder med særlige ernæringsformål.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 767/2009 af 13. juli 2009 om markedsføring og anvendelse af foder (herefter markedsføringsforordningen) artikel 10, stk. 5.

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komite for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 4.-5. juli 2013.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Foder til særlig ernæring er foder, der har særlige egenskaber og derfor kan mærkes i overensstemmelse hermed. Indeværende forslag ændrer bilagene i direktivet med listen over foder til særlig ernæring på følgende vis:

- I bilaget med generelle betingelser for markedsføring af foder til særlig ernæring tilføjes et punkt om bolus, og i bilaget med listen over godkendte særlige ernæringsformål tilføjes nye særlige ernæringsformål. En bolus defineres som et tilskudsfoder, der tvinges i dyret, det vil sige eventuelle tilsætningsstoffer gives til det enkelte dyr i dose-ret form.
- I de generelle betingelser i forslaget foreslås, at foder til særlige ernæringsformål kun må markedsføres i form af en bolus, hvis det udtrykkeligt er nævnt under det pågældende særlige ernæringsformål. Desuden skal den, der markedsfører, kunne dokumentere, at tilsætningsstoffet afgives jævnt over tid ved langsom afgivelse fra bolusen.
- Forslaget indeholder derudover et nyt særligt ernæringsformål ”Reduktion af jodniveauet i foder i tilfælde af hyperthyroidisme” for katte. Den væsentlige ernærings-egenskab for foderet er et fastlagt maksimumindhold af jod i foderet, og som et særligt mærkningskrav er fastlagt angivelse af foderets totale indhold af jod. Dette nye ernæringsformål svarer til den normale formulering af særlige ernæringsformål.
- Endvidere foreslås en række nye særlige ernæringsformål, som giver mulighed for markedsføring af tilskudsfoder med indhold af tilsætningsstoffer, der overstiger 100 gange maksimumindholdet i fuldfoder.

Kommissionens forslag er hjemlet i markedsføringsforordningens artikel 8, som fastslår, at tilskudsfoder ikke må indeholde fodertilsætningsstoffer i mængder, der overstiger 100 gange den koncentration, der maksimalt er tilladt i fuldfoder. Denne bestemmelse (”x 100-reglen”) er indført for at sikre, at tilsætningsstofferne blandes homogent i foderet, så dyrene hverken får for lidt eller for meget. Markedsføringsforordningens artikel 8 åbner imidlertid mulighed for, at x 100 grænsen kan overskrides, hvis foderet er godkendt som foder til særlig ernæring.

I forslaget godkendes både koncentreret foder og ikke koncentreret foder med de samme særlige ernæringsformål. Desuden fastlægges for hvert særligt ernæringsformål, hvilken dyreart der er tale om, hvilke mærkningskrav der stilles, hvor længe det anbefales at bruge foderet og

eventuelle andre bestemmelser. Det sidste kan for eksempel være krav til, hvad der skal stå i foderets brugsanvisning.

Der er ikke fastsat overgangsordninger i forslaget.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af bilaget til direktiv 2008/38/EF om udarbejdelse af en liste over anvendelsesområder for foder med særlige ernæringsformål. Bilaget ændres med forordninger, som vil være direkte gældende i Danmark. For de to særlige ernæringsformål, som i forslaget erstatter allerede eksisterende formål, gælder, at formålene skal slettes fra bekendtgørelse nr. 775 af 28. juni 2011 om foder og foderstofvirkomheder med senere ændringer.

Konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser eller statsfinansielle og administrative konsekvenser for det offentlige.

Producenter af foder med særlige ernæringsmæssige formål skal tilføje nye oplysninger på foderstoffernes emballage. Dette vil medføre administrative omkostninger for producenterne i form af omstillingsomkostninger, der dog vurderes at være begrænsede.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Biodynamisk Forbrugersammenslutning er stærkt imod, at man giver dyrene tilsætningsstoffer i mængder på 100 gange normalindholdet samtidig med, at læger mener, at vitaminer er farlige for mennesker, og at man derfor forhindrer, at vi mennesker får gavnlige kosttilskud. Biodynamisk Forbrugersammenslutning anker desuden over den korte høringsfrist.

Fødevarestyrelsen oplyser hertil, at der ikke er tale om, at dyrene tilføres højere indhold af tilsætningsstoffer end normalt. Der tillades højere koncentrationer i tilskudsfoder, men dyrenes daglige indtag vil være det samme. Dermed er Biodynamisk Forbrugersammenslutnings overvejelser i forbindelse med vitaminer til humant brug og myndighedernes accept af kosttilskud ikke relevante.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt forslaget, der fastlægger betingelserne for brug af koncentrerede produkter, og dermed for disse produkter afslutter den hidtil gældende overgangsfase, hvor der har været en vanskeligt gennemskuelig retstilstand.

Forslaget vil begrænse brugen af bolus til særlige ernæringsformål, hvor det er udtrykkeligt nævnt under det pågældende særlige ernæringsformål. Dette vil forhindre anvendelsen af bolus i forbindelse med eksisterende særlige ernæringsformål, hvilket er ubegrundet og uhen-sigtsmæssigt, da bolus i mange tilfælde er en hensigtsmæssig måde at dosere foder på. Bolus bruges for eksempel til at tilføre calcium til køer med (risiko for) mælkefeber, hvor der er be-hov for akut tilførsel af calcium, samt til at tilføre magnesium for at mindske stressreaktioner eller til at tilføre vitaminer eller mineraler til dyr, der over en længere periode går på græs og ikke kan få vitaminerne eller mineralerne tilført netop fordi de går ude på græs. Med Kom-missionens forslag vil de to første ikke længere være lovlige. Regeringen ser ingen grund til at forbyde disse udmærkede og hensigtsmæssige produkter. Regeringen lægger derfor afgørende vægt på, at brugen af bolus ikke begrænses til produkter med særlige ernæringsformål, hvor det særligt er angivet, at bolus kan bruges.

Af hensyn til erhvervet og for at undgå spild bør det være muligt at sælge lagre af produkter mærket efter de hidtidige regler. Regeringen arbejder kraftigt for, at der fastsættes en over-gangsperiode i forslaget, så produkter, der lovligt er på markedet i dag, i en periode kan mar-kedsføres med den nuværende mærkning.

Regeringen vil derudover arbejde for, at de nye ernæringsformål, som har til hensigt at tillade produkter, der er mere koncentrerede end 100 x maksimumkoncentrationen i fuldfoder, kun tillades i tilfælde, hvor foderet doseres individuelt, eller hvor foderet er beregnet til at dække dyrenes behov i en længere periode. Dermed sikres, at det ikke bliver tilladt at blande små mængder koncentreret tilskudsfoder i fuldfoder eller andre foderblandinger, hvor det ikke vil være muligt at sikre en homogen opblanding af tilsætningsstofferne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre med-lemstater.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.